

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความสุขในการทำงาน สภาพแวดล้อมในการทำงาน และความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในการทำงาน ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค กับความสุขในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ รวมทั้งศึกษาตัวแปรที่ร่วมกันพยากรณ์ความสุขในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพแวดล้อมในการทำงาน ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค และความสุขในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกรายด้านและโดยรวม

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในการทำงาน ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค กับความสุขในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความสุขในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้สมการถดถอยแบบขั้นตอน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของพยาบาลวิชาชีพ จำแนกตามอายุ เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดของโรงพยาบาล (n = 345 คน)

	ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	7	2.0
	หญิง	338	98.0
อายุ (ปี)	(M = 36.41, SD = 7.58, Min = 22, Max = 57)		

ตารางที่ 2 (ต่อ)

	ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	น้อยกว่า 25 ปี	31	9.0
	25-30 ปี	42	12.2
	31-35 ปี	92	26.7
	36-40 ปี	91	26.3
	41 ปีขึ้นไป	89	25.8
สถานภาพสมรส	โสด	127	36.8
	สมรส	204	59.1
	หม้าย/ หย่า/ แยก	14	4.1
ระดับการศึกษา	ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	328	95.1
	ปริญญาโท	17	4.9
ประสบการณ์การปฏิบัติงาน (ปี)	(M = 11.66, SD = 7.16, Min = 1, Max = 37)		
	น้อยกว่า 5 ปี	78	22.6
	5-10 ปี	89	25.8
	11-15 ปี	81	23.5
	16-20 ปี	61	17.7
	21 ปีขึ้นไป	36	10.4
ขนาดของโรงพยาบาล	10-30 เตียง	68	19.7
	60 เตียง	168	48.7
	90-120 เตียง	109	31.6

จากตารางที่ 2 พบว่าพยาบาลวิชาชีพจำนวน 345 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 98.0 มีช่วงอายุระหว่าง 31-35 ปี มากที่สุด ร้อยละ 26.7 รองลงมา มีช่วงอายุระหว่าง 36-40 ปี ร้อยละ 26.4 ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 59.1 มีระดับการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ร้อยละ 95.1 มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน 6-10 ปี ร้อยละ 25.8 และปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชนขนาด 60 เตียงเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 48.7

**ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพแวดล้อมในการทำงาน
ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฟูอุปสรรค และความสุขในการทำงาน ของ
พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน ในภาคตะวันออก จำแนกรายด้านและโดยรวมและ
จำแนกเป็นรายข้อ**

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสุข สภาพแวดล้อมในการทำงาน และ
ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฟูอุปสรรค ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาล
ชุมชนในภาคตะวันออก จำแนกรายด้านและโดยรวม (n = 345)

	M	SD	ระดับ
ความสุขในการทำงาน	3.92	0.48	สูง
การติดต่อสัมพันธ์	3.96	0.64	สูง
การเป็นที่ยอมรับ	3.95	0.50	สูง
ความรักในงาน	3.93	0.60	สูง
ความสำเร็จในงาน	3.83	0.55	สูง
สภาพแวดล้อมในการทำงาน	3.61	0.55	ดี
การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ	3.65	0.59	ดี
การส่งเสริมการตัดสินใจ	3.65	0.62	ดี
การร่วมมือสร้างความสัมพันธ์	3.51	0.64	ดี
ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฟูอุปสรรค	3.82	0.44	สูง
ด้านความอดทน	3.93	0.48	สูง
ด้านผลกระทบ	3.92	0.74	สูง
ด้านความรับผิดชอบ	3.80	0.52	สูง
ด้านการควบคุมสถานการณ์	3.82	0.44	สูง

จากตารางที่ 3 พบว่าความสุขในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชนใน
ภาคตะวันออก มีค่าคะแนนเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($M = 3.92$, $SD = 0.48$) เมื่อพิจารณาราย
ด้าน พบว่าทุกด้านมีค่าคะแนนเฉลี่ย อยู่ในระดับสูง

สภาพแวดล้อมในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับดี ($M = 3.61$, $SD = 0.55$) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า พยาบาลวิชาชีพรับรู้สภาพแวดล้อมในทุกๆด้านอยู่ในระดับดี

ระดับความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรคของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ($M = 3.82$, $SD = 0.44$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าพยาบาลวิชาชีพมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรคอยู่ในระดับสูงทุกด้าน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง สภาพแวดล้อมในการทำงาน ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค กับความสุขในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยรวม

ใช้สถิติสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) และทดสอบระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง สภาพแวดล้อมในการทำงาน ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค กับความสุขในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ปัจจัย	X1	X2
สภาพแวดล้อมในการทำงาน (x1)		
ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค (x2)	.47	
ความสุขในการทำงาน (y)	.52*	.76*

* $p < .05$

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน พบว่า ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรคโดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับความสุขในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ($r = .76$) สภาพแวดล้อมในการทำงานโดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับความสุขในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .52$)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ ความสุขในการทำงานของพยาบาล วิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน ในภาคตะวันออก โดยใช้สมการถดถอยแบบขั้นตอน

(Stepwise multiple regression analysis)

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของข้อมูล ครอบคลุมเกณฑ์ที่จะใช้สถิติการถดถอยพหุคูณ ดังนี้

1. ตัวแปรต้นทั้ง 3 ตัวเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative variables) วัดที่ระดับ Interval และมีการแจกแจงแบบปกติ
2. Error มีการแจกแจงแบบปกติเป็นอิสระต่อกัน (Independent) ไม่เกิด Autocorrelation ซึ่งสามารถทดสอบโดยหาค่า Durbin-watson ถ้ามีค่าเข้าใกล้ 2 อยู่ในช่วง 1.5-2.5 แสดงว่า Errors ของตัวแปรเป็นอิสระกันไม่มี Autocorrelation สำหรับการวิเคราะห์ครั้งนี้ได้ค่า Durbin-watson เท่ากับ 1.84
3. จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (n) ต้องมากพอ ซึ่งสูตรคำนวณของ Tabachnick and Fidell (1989) ที่เสนอว่าอย่างน้อยต้องมีจำนวน Case เป็น 50 เท่าของจำนวนตัวแปรต้น สำหรับ Stepwise Regression ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวนตัวแปรต้น 3 ตัว จึงต้องการกลุ่มตัวอย่าง อย่างน้อย 150 คน และจำนวนกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยครั้งนี้ เท่ากับ 345 คน จึงมีจำนวนเพียงพอ
4. ตัวแปรอิสระนั้นต้องไม่มีความสัมพันธ์กันเอง (Multicollinearity) ทำการทดสอบโดยการวิเคราะห์หาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's correlation coefficient) ระหว่างตัวแปรอิสระ ซึ่งถ้าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มีค่ามากกว่า .85 (Munro, 1997) ถือว่าตัวแปรคู่่นั้นมีความสัมพันธ์กันมาก สำหรับงานวิจัยนี้ได้ค่าสัมประสิทธิ์ระหว่างตัวแปรอิสระไม่เกิน .85 ซึ่งได้แก่สภาพแวดล้อมในการทำงาน และความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค กับความสุขในการทำงาน ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .52, .76 ตามลำดับ หรือดูได้จากค่า Collinearity statistics 2 ค่า คือค่า Tolerance ไม่เข้าใกล้ 0 และค่า VIF น้อยกว่า 4
5. ไม่มี Outliers เนื่องจากค่า Z-Score จากกราฟ Scatter plot มีค่าไม่เกิน ± 3
6. ไม่เกิด Homoscedasticity ทดสอบโดยการทำ Scatter ระหว่างค่าความคลาดเคลื่อน (Regression standardized residual) กับค่าที่ทำนายได้ (Regression standardized predicted value) พบว่า การกระจายของจุดมีความสมมาตร (บน-ล่างของเส้นตรง) ของเส้นที่ลากผ่านจุด 0 และจุดกระจายไม่เกิน ± 3

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เพื่อหาตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความสุขในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชนในภาคตะวันออกเฉียง (N = 345)

ตัวแปรพยากรณ์	b	Beta	R	R ²	R ² change	F
สภาพแวดล้อมในการทำงาน	.18*	.21*	.52	.27	.27	127.03**
ความสามารถในการเผชิญปัญหา	.72*	.66*	.76	.57	0.3	455.09**

SE_b = .31, Constant = .53, F = 260.95**, R² = .604

*p < .05, **p < .01

จากตารางที่ 5 พบว่าสภาพแวดล้อมในการทำงาน และความสามารถในการเผชิญปัญหา และฟันฝ่าอุปสรรค สามารถร่วมกันพยากรณ์ความสุขในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ F = 260.95 โดยตัวแปรทั้งสองนั้น สามารถอธิบายความแปรปรวนของความสุขในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพได้ (R²) 60.4%

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐาน พบว่า ตัวพยากรณ์ที่มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณสูงสุด คือ สภาพแวดล้อมในการทำงาน (Beta = .21) รองลงมาคือ ความสามารถในการเผชิญปัญหา และฟันฝ่าอุปสรรค (Beta = .66) และสามารถสร้างสมการพยากรณ์ ความสุขในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน ในภาคตะวันออกเฉียง ได้สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\text{ความสุขในการทำงาน} = .53 + .18 (\text{สภาพแวดล้อม}) + .72 (\text{ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค})$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'_{\text{ความสุขในการทำงาน}} = .21 (Z_{\text{สภาพแวดล้อม}}) + .66 (Z_{\text{ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค}})$$

จากสมการอธิบายได้ว่า ถ้าความสุขในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพเพิ่มขึ้น 1 หน่วย สภาพแวดล้อมในการทำงานจะเพิ่มขึ้น .21 และความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค จะเพิ่มขึ้น.66